

DR. MAHFİ EĞİLMEZ

DR. ERCAN KUMCU

EKONOMİ POLİTİKASI

TEORİ VE TÜRKİYE UYGULAMASI

Remzi Kitabevi

EKONOMI POLITIKASI

MAHFİ EĞİLMEZ, İstanbul'da doğdu. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat ve Maliye Bölümü'nü bitirdi. Gazi Üniversitesi'nde kamu maliyesi alanında doktora yaptı. Maliye müfettiş muavini olarak başladığı kamu kesiminden, Hazine müsteşarıyken istifa ederek ayrıldı. Özel sektörde finans kuruluşlarında üst düzey yönetici olarak görev yaptı. İstanbul Bilgi Üniversitesi ve Kadir Has Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak ders verdi. *Yeni Yüzyıl* ve *Radikal* gazetelerinde köşe yazıları yazdı. CNBCe ve NTV televizyonlarında program yaptı. Altınbaş Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapıyor, www.mahfiegilmez.com blogunda "Kendime Yazılar" başlığı altında yazılar yayımlıyor ve Hitit tarihi üzerine çalışmalarını sürdürüyor.

Mahfi Eğilmez'in bugüne kadar yayımlanmış 23 kitabı var.

DR. ERCAN KUMCU, İstanbul'da doğdu. Lisans derecesini ekonomi alanında Boğaziçi Üniversitesi'nden, doktora derecesini ekonomi alanında Boston College'den (ABD) aldı. ABD'de Boston College, University of Eastern Michigan ve State University of New York Binghamton'da makroekonomi, para teorisi ve uluslararası ekonomi dersleri verdi.

Genel sekreter olarak göreve başladığı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan, 1993 yılında başkan yardımcısı iken ayrıldı. Özel kesimde çeşitli danışmanlık ve üst düzey yönetim görevlerinde bulundu.

Halen Tekfen Holding yönetim kurulu üyeliği görevini sürdürüyor, *Haber Türk* gazetesinde köşe yazısı yazıyor ve Kadir Has Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalışıyor.

Bu kitabın dışında yayımlanmış dört kitabı (biri Mahfi Eğilmez'le ortak), bilimsel dergilerde yayımlanmış makaleleri ve çok sayıda köşe yazısı bulunuyor.

DR. MAHFİ EĞİLMEZ / DR. ERCAN KUMCU

EKONOMİ POLİTİKASI

Teori ve Türkiye Uygulaması

Remzi Kitabevi

EKONOMİ POLİTİKASI / Mahfi Eğilmez – Ercan Kumcu

© Remzi Kitabevi, 2004

Her hakkı saklıdır.

Bu yapıtın aynen ya da özet olarak
hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Yayına hazırlayan: Neclâ Feroğlu

Kapak tasarımı: Murat Özgül

ISBN 978-975-14-1585-1

BİRİNCİ-DÖRDÜNCÜ BASIM: Om Yayıncılık, 2002-2003

BEŞİNCİ BASIM: Remzi Kitabevi, Mayıs 2004

YİRMİ SEKİZİNCİ BASIM: Ocak 2023

Remzi Kitabevi A.Ş., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul

Sertifika no: 10705

Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090

www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Seçil Ofset, 100. Yıl Mah., Matbaacılar Sitesi

4. Cad. No: 77 Bağcılar-İstanbul

Sertifika no: 44903 / Tel (212) 629 0615

İçindekiler

Önsöz 13

1

Ekonomi Bilimi ve Ekonomi Politikası

1.1. Ekonomi Bilimi	15
1.2. Ekonomi Politikası	19
1.3. Ekonomi ve Ekonomi Politikasının Tarihçesi	20
1.4. Makaleler	30
1.5. Sorular	34

2

Ekonomik Denge

2.1. Ekonomik Dengenin Ekonomik İfadesi	36
2.2. Ekonomik Dengenin Finansal İfadesi	38
2.3. İç Ekonomik Denge	39
2.4. Dış Ekonomik Denge	45
2.5. Makaleler	53
2.6. Sorular	57

3

Ekonomik Dengesizlikler

3.1. Kararlı ve Kararsız Denge	58
3.2. Ekonomik Dengeye Bozulma	59
3.3. Ekonomik Dengesizlik Halleri	62
3.4. Ekonomik Dengesizlik Hallerinin Yaratabileceği Sonuçlar	70

3.5. Makaleler	71
3.6. Sorular	74

4

***Ekonomi Politikası Uygulamasında Rol Alan
Ulusal Kurumlar***

4.1. Maliye Bakanlığı	76
4.2. Hazine Müsteşarlığı	78
4.3. Merkez Bankası	82
4.4. Diğer Kurumlar	85
4.5. Politika Oluşturmada Kurumların İşbirliği	88
4.6. Makaleler	89
4.7. Sorular	92

5

***Ekonomi Politikası Uygulamasında Etkili Olan
Uluslararası Çerçeve***

5.1. Uluslararası Ekonomik İşbirliği	94
5.2. Gelişmiş Ekonomilerle İlişkilerin Etkisi.....	97
5.3. Yükselen Piyasalar ve Gelişmekte Olan Ekonomiler ve Ekonomik ilişkiler	98
5.4. Ekonomi Politikası Uygulamasında Etkili Olan Uluslararası Kuruluşlar	98
5.5. Uluslararası Kuruluşların Ekonomi Politikası Üzerinde Etkileri	105
5.6. Makaleler	107
5.7. Sorular	111

6

Kamu Kesimi Mali Yapısı

6.1. Kamu Kesimi	113
6.2. Genel Bütçeli İdareler	114
6.3. Özel Bütçeli İdareler	114
6.4. Diğer Kamu Kesimi Kurumları	114
6.5. Kamu Kesimi Mali Görünümü	117
6.6. Makaleler	117
6.7. Sorular	122

7

Maliye Politikası

7.1. Maliye Politikasının Amaçları	123
7.2. Maliye Politikasının Araçları	124
7.3. Maliye Politikası Uygulamaları	136
7.4. Makaleler	137
7.5. Sorular	141

8

Parasal Yapı

8.1. Paranın Önemi ve Ayrıcalıkları	142
8.2. Merkez Bankası	144
8.3. Bankalar	150
8.4. Sermaye Piyasası	154
8.5. Özel Kesimin Dışlanması Olgusu	155
8.6. Türkiye’de Bankacılık Kesimi	157
8.7. Türkiye’de Para ve Sermaye Piyasası	162
8.8. Piyasalar ile Ekonomi Politikası İlişkisi	163
8.9. Makaleler	164
8.10. Sorular	167

9

Para Politikası

9.1. Para Arzı ve Parasal Göstergeler	169
9.2. Para Politikasının Amaçları	172
9.3. Para Politikasının Araçları	175
9.4. Enflasyon Hedeflemesi: Analitik Bir Yaklaşım	182
9.5. Makaleler	187
9.6. Sorular	196

10

Alternatif Politika Araçları

10.1. Heterodoks Ekonomi Politikaları	197
10.2. Arz Yönlü Ekonomi Politikası	199
10.3. Tarife Dışı Engeller	201
10.4. Planlama	202
10.5. Makaleler	202
10.6. Sorular	207

11

Beklentiler ve Beklenti Yönetimi

11.1. Beklentiler ve Karar Alıcılar Üzerindeki Etkisi	208
11.2. Beklentilerin Oluşturulması	211
11.3. Beklentilerin Ekonomi Politikasındaki Önemi ve Beklenti Yönetimi	219
11.4. Makaleler	221
11.5. Sorular	224

12

**Ekonomi Politikasına Çerçeve
Oluşturulması**

12.1. Ekonomi Politikası Uygulamanın Zorlukları	226
12.2. Kurumsal Düzenlemelerin Gerekliği	234
12.3. Ekonomik Dengeyi Sağlamanın Güçlüğü	234
12.4. Ekonomi Politikasının Biçimlendirilmesi	243
12.5. Alt Politikaların Öncelikleri	245
12.6. Makaleler	246
12.7. Sorular	250

13

**Türkiye’de Ekonomi Politikası
Uygulamaları**

13.1. Liberal Politikalar (1923-1929)	251
13.2. Devletçi Politikalar (1930-1949)	252
13.3. Liberal Politikalara Dönüş (1950-1960)	254
13.4. Planlı Karma Ekonomi Dönemi (1961-1979)	256
13.5. Piyasa Ekonomisine Geçiş (1980-2001)	257
13.6. Piyasa Ekonomisi (2002 ve Sonrası)	259
13.7. Dönemlerarası Karşılaştırma	261
13.8. Makaleler	261
13.9. Sorular	265

14

Krizler ve Ekonomi Politikası

14.1. İçinde Yaşadığımız Ekonomik Sistem	267
14.2. Kapitalizmin Üç Büyük Krizi	269
14.3. 2001 Türkiye Krizi	273

14.4. Krizler ve Ekonomi Politikası	279
14.5. Makaleler	283
14.6. Sorular	289

15

Ekonomik Gelişmelerin İzlenmesi

15.1. Ekonomi Politikası ve Ekonominin İzlenmesinin Önemi	290
15.2. Dünya Ekonomisini İzlemek	291
15.3. Türkiye Ekonomisini İzlemek	293
15.4. Makaleler	308
15.5. Sorular	311
 Kaynaklar.....	 313
Meraklısı İçin.....	317

Tablolar

Tablo 1: Türkiye Merkezi Yönetim Bütçesinin Başlıca Kalemleri	41
Tablo 2: Türkiye Analitik Ödemeler Dengesi Özeti (2012)	47
Tablo 3: IS ve LM Eğrilerinde Kayma ve Dengede Bozulma Nedenleri	59
Tablo 4: Avrupa'da İki Dünya Savaşı Arasındaki Dönemde Hiperenflasyon.....	64
Tablo 5: Türkiye'de Enflasyon	67
Tablo 6: SDR Sepetinde Para Birimlerinin Ağırlığı	100
Tablo 7: Türkiye'nin IMF'yle Yaptığı 19 Stand-by Düzenlemesi	102
Tablo 8: Türkiye Ekonomisinin IMF Programı Sürecindeki Gelişimi	109
Tablo 9: Kamu Kesimini Oluşturan Kurumlar	113
Tablo 10: Merkez Bankası Bilançosu Temel Kalemler I	145
Tablo 11: Merkez Bankası Bilançosu Temel Kalemler II	147
Tablo 12: Merkez Bankası Bilançosu Temel Kalemler III.....	148
Tablo 13: Bir Merkez Bankası Bilançosu Örneği	169
Tablo 14: Ticari Bankacılık Kesimi Bilançosu.....	170
Tablo 15: Bankacılık Kesimi Toplu Bilançosu.....	171
Tablo 16: Makroekonomik Amaçlar ve Araçlar.....	237
Tablo 17: Ekonomi Politikasının Amaç ve Araçları Arasındaki Çelişkiler	237
Tablo 18: Politikalarda Tercih Önceliği	245
Tablo 19: Türkiye'de Dönemler İtibariyle Uygulanan Ekonomi Politikası ve Kullanılan Araçların Özet Görünümü	261
Tablo 20: Sanayileşmiş Ülkelerin GSYH Gelişimleri (1850-2006) (Milyar USD)	269

Tablo 21: GSYH Sonuçları	296
Tablo 22: Türkiye’de İstihdam (2012).....	297
Tablo 23: Bütçe Gelişmeleri (Milyar TL)	300
Tablo 24: Borç Göstergeleri	301
Tablo 25: Ödemeler Dengesi (Aylık Analitik Tablo, Ağustos 2012)	303
Tablo 26: Parasal Göstergeler (Milyar TL)	304
Tablo 27: Türkiye’de Mevduat ve Kredi Stoku (Milyar TL)	305

Şekiller

Şekil 1 : IS, LM, BOP Eğrileri ve Ekonominin Genel Dengesi	37
Şekil 2: Tasarruf – Yatırım Dengesi.....	40
Şekil 3: Bütçe Dengesi	42
Şekil 4: Faiz Dışı Denge.....	43
Şekil 5: Kararlı ve Kararsız Denge Halleri	58
Şekil 6: Para Arzında Artış	60
Şekil 7: Kamu Harcamalarında Artış.....	61
Şekil 8: IS, LM Dengesi ve Dönemsel Analizler	61
Şekil 9: Fiyat Artışı ve Enflasyon.....	63
Şekil 10: Kamu Harcamalarının Genişletici Etkisi	126
Şekil 11: Kamu Harcamalarının Daraltıcı Etkisi	126
Şekil 12: Hazinesinin Borç Verilebilir Fonlar Piyasası’na Girişi ve Özel Kesimi Piyasanın Dışına İtmesi.....	156
Şekil 13: Toplam Talep Fazlası	183
Şekil 14: Toplam Talebin Faiz Aracılığıyla Düşürülmesi	184
Şekil 15: Talep Fazlasının Yüksek Olması Hali	186
Şekil 16: Toplam Arzın Katı Olduğu Durum.....	186
Şekil 17: Laffer Eğrisi.....	200
Şekil 18: Petrol Arzının Kısılacığına İlişkin Haberin Etkisi.....	209

Şekil 19: Petrol Arzının Kısılacağına İlişkin Haberin Yanlış Olduğunun Anlaşılması	210
Şekil 20: IS Eğrisinin İstikrarsız Olduğu Durumda Para Arzının ve Faizin Hedeflenmesi Tercihi	281
Şekil 21: LM Eğrisinin İstikrarsız Olduğu Durumda Para Arzının ve Faizin Hedeflenmesi Tercihi	282

Önsöz

Ekonomi Politikası ilk kez 2002 yılında basıldı. Üniversitede aynı adla son sınıflara okuttuğumuz ders için hazırladığımız notların geliştirilmiş haliydi ilk baskı. Zaman içinde bu ilk baskıyı defalarca revize ettik. Kitap, çeşitli üniversite ve yüksekokullarda ders kitabı olarak okutuldu ya da referans kitap olarak kullanıldı. Birçok sınavda temel kitaplardan biri oldu. Pek çok sınav sorusu bu kitaptan çıktı. Her kesimden olumlu eleştiriler aldık.

Bu yeni baskıda kitabı baştan aşağıya ele alıp yeniden hazırlamaya karar verdik. Bunun temel nedeni birçok alanda yeni tartışmaların gelişmiş ve daha da önemlisi çeşitli alanlarda uygulanan politika araçlarında çeşitlilikler ortaya çıkmasıydı.

Kitabın beğenilmesinin önemli unsurlarından biri, bölüm sonlarındaki makalelerdi. Bunu birçok kişiden duyduk. Konudan sonra o makaleleri de okuduklarında, teori ile uygulamayı daha iyi bütünleşmiş gördüklerini söylüyordu okurlar. Bu kez de makaleleri güncel olanlarıyla değiştirmenin dışında o yöntemi bozmadık.

Kitapla ilgili en olumlu eleştirilerden biri, dilinin sadeliği ve kolay izlenebilir olmasıydı. Bu yeni şekilde de en önemli kaygımız bu yapıyı bozmamak oldu. Anlaşılabilir, karmaşık olmayan, basit ve sade bir kitap yaklaşımını korumaya çalıştık.

Kitabın bu haliyle, Ekonomi Politikası, Türkiye Ekonomisi, Maliye Politikası, Para Politikası ve Makroekonomi derslerini alanlara, sınavlara hazırlananlara ve bu konuları merak edip öğrenmek isteyenlere yardımcı olacağını düşünüyoruz.

Dr. Mahfi Eğilmez
Dr. Ercan Kumcu

1. Ekonomi Bilimi ve Ekonomi Politikası

*Bilimin trajedisi! Güzel bir hipotezin
çirkin bir gerçekle yok olması!*

THOMAS HENRY HUXLEY

1.1. EKONOMİ BİLİMİ

Sosyal bilimler arasında yer alan ekonomi biliminin temel konusunu, kıt kaynakların en yüksek tatmini sağlayacak şekilde tahsis edilmesi oluşturur. Bütün sosyal bilimler gibi ekonomi de fizik bilimlerden pek çok yönden ayrılır. Buna karşılık özellikle pozitif ekonominin kullandığı niceliksel yöntemlere ve ele aldığı modellere bakıldığında fizik bilimlere en yakın sosyal bilim olduğunu ileri sürmek yanlış olmaz.

Ekonomi bilimini çeşitli alt başlıklar altında toplayıp sınıflandırmak gelenek olmuştur. Bunlar arasında makro ve mikroekonomi ayrımı ile pozitif ve normatif (arzu edilen) ekonomi ayrımları üzerinde durmakta yarar var. Makroekonomi denildiğinde, küresel ya da ulusal büyüklüklerle uğraşan ekonomi bilimi alt dala anlaşılır. Örneğin milli gelir, para arzı, enflasyon, işsizlik, cari işlemler dengesi, toplam arz ve toplam talep gibi ekonominin tümünü ilgilendiren konular makroekonominin ilgi alanına girer. Mikroekonomi denildiğinde ise toplumu oluşturan tek tek bireylerin ve tek tek firmaların ekonomik sorunlarıyla ilgili alt bilim dalı anlaşılır. Örneğin tüketici dengesi, firma dengesi, bireysel talep, firma arzı gibi konular mikroekonominin ilgi alanına girer. Bir

başka deyişle, mikroekonomi tek tek ağaçlarla ilgilenirken, makroekonominin ilgi alanı ormandır.

Pozitif ekonomi, ekonomi biliminin teoriye dönük bölümüdür. Türkçede kısaca ekonomi, İngilizcede “economics” denildiğinde bu ayrım anlaşılır. Pozitif ekonomide tercihler ve inançlar söz konusu değildir. Söz konusu olan, bir olgunun bilimsel olarak ortaya konulup analize tabi tutulmasıdır. Önermelerin doğru olup olmadığı ispat edilebilir olmalıdır. Normatif ekonomi, ekonomi politikasını kapsayan alt daldır. Burada tercihler, bir başka deyişle sübjektif hedefler söz konusudur. Örneğin enflasyon nedir, nasıl ortaya çıkar sorusunun cevabını aramak ve bunu bir teori çerçevesinde açıklamak pozitif ekonominin, gelir dağılımının adil olup olmadığını değerlendirmeye tabi tutmak ve buradan bazı sonuçlara ulaşmak normatif ekonominin konusunu oluşturur.

Ekonominin önemli bir özelliği, hipotez, kanun ve teorilerinin zaman ve mekâna göre değişebilir nitelikte olmasıdır. İnsan ve toplum davranışlarının değiştiği noktada ekonominin kanunları da değişir. Bu nedenle ekonomik kanunlar ve teoriler, fizik bilimlerinin kanun ve teorilerine göre çok daha kolay ve çabuk değişebilir bir yapıdadır. Bu değişebilirlik, ekonomi bilimine büyük bir dinamizm verir. O nedenledir ki, ekonomi biliminde aynı konuda pek çok farklı hipotez, kanun ya da teori bir arada bulunabilir.

Ekonomi biliminin temel amacı, ekonomik olgular arasındaki neden-sonuç ilişkilerini açıklayan genellemelerin geliştirilmesidir. Ekonomi bilimi, neden-sonuç ilişkilerini açıklarken, bilimsel yöntemin hipotez, kanun ve teori aşamalarından geçer. Fizik bilimlerden farklı olarak, test etme aracı olarak gözlemlemeyi deney yerine kullanır.

Ekonomi bilimindeki neden-sonuç ilişkilerinin açıklanmasında genellikle fonksiyonel ilişkiler kullanılır. Fonksiyonel ilişki denildiğinde, açıklanan değişkenin açıklayan değişkenle birlikte değişen bir yapı içinde olduğu anlaşılmalıdır.

Örneğin $[y = f(x_i); x_i = 1, \dots, n]$ ilişkisi bir fonksiyonel ilişkidir ve y değişkeninin n tane x_i değişkenine bağlı olarak değiştiğini açıklar. Ekonomi biliminde bunun pek çok örneği vardır. Bir ma-

lın talep miktarı (D_a), ikame mallarının veya tamamlayıcı malların fiyatları ve gelir gibi diğer değişkenler sabit tutulduğunda, o malın fiyatıyla (P_a) fonksiyonel ilişki içindedir: $D_a = f(P_a)$. Ya da tüketim giderleri (C), kullanılabilir gelirin (Y_d) bir fonksiyonudur: $C = f(Y_d)$. Bu tür fonksiyonel ilişkilerden hareketle ekonomide modeller kurarak gerçek hayat açıklanmaya çalışılır.

Ekonomi biliminin kanun ve teorileri, fizik bilimlerin kanun ve teorileri kadar kesinlik taşımaz. Çünkü tıpkı diğer sosyal bilimler gibi, ekonomi bilimi de insan ve toplum davranışları üzerine kuruludur. Bu davranışlar toplumdan topluma ve zamandan zamana değişim gösterir. O nedenle de ekonomi bilimi, zaman geçtikçe, davranış kalıpları ve toplumsal yapılanma değiştikçe değişim gösterir. Alfred Marshall ekonomi kanunlarını şöyle ifade ediyor: “Ekonomi kanunları, az çok belirli ve az çok kesin eğilimlerin ifadesinden ibarettir.” Marshall’ın bu tanımında ekonomi kanunlarını fizik kanunlarından ayırmak için kullanılacak iki önemli fark vardır: “az çok” ve “eğilim” sözcükleri. O halde ekonomi kanunu ve teoriler gerçeğin tam ve kesin ifadeleri yerine az çok bir eğilim ifade eden hususlardır.

Fizik bilimlere göre ortaya çıkan bütün bu eksikliklerine karşılık ekonomi biliminin de nihai amacı gerçeğin anlaşılmasını sağlamaya çalışmaktır. Ekonomi biliminin, gerçeğin anlaşılmasını sağlamaya yönelik yöntemi “bilimsel soyutlama”dır. Soyutlama, karmaşık gerçeği açıklayabilmek için, bazı varsayımlarla olayı basite indirgeyip ortaya koyma ve aşama aşama basitleştirici varsayımları kaldırmak suretiyle karmaşık gerçeğin açıklanmasına ulaşma yöntemidir.

Ekonomi bilimi, gerçek hayatın karmaşık ve anlaşılması güç yapısını basite indirgeyerek analiz edebilmek amacıyla yukarıda açıklanan gözlem, fonksiyonel ilişkiler ve soyutlama yöntemlerine dayalı olarak kurulan modellere dayanır. Örneğin bir toplumun toplam üretimini ya da aynı anlama gelen Gayri Safi Yurtiçi Hasılasını (GSYH) bir model çerçevesinde belirlerken ekonomiyi dört kesime ayırmak ve kesimlerin görünümünü aşama aşama ele alıp gerçek hayattaki duruma ulaşmak âdet olmuştur.

Hane Halkları: Tüketim Giderleri	= C
İşletmeler: Yatırım Giderleri	= I
Devlet: Devlet Giderleri	= G
Dış Dünya: Net İhracat	= İhracat – İthalat = (X – M)

Bu şekilde oluşan bir ekonomide GSYH'yı (Y) hesaplamak için bu dört kesimin giderlerini toplamak gerekmektedir. Bununla birlikte soyutlama yöntemi gereği konu aşama aşama ele alınır. Önce devlet giderinin bulunmadığı ve dış âleme kapalı bir ekonomi modelinden hareket edilir.

Bu durumda GSYH:

$$Y = C + I \text{ dır.} \quad (1)$$

Daha sonra analize devlet katılır.

$$Y = C + I + G \quad (2)$$

Ve en sonunda ekonomi dış dünyaya açık olarak tanımlanarak gerçek hayattaki durum ortaya konulur.

$$Y = C + I + G + (X - M) \quad (3)$$

Böylece her bir aşamada fonksiyonel ilişkilerin ayrıntılı olarak ortaya konulması sırasında ortaya çıkacak karmaşıklıklar giderilmiş ve sonuçta gerçeğin analizi yapılmış olur. Örneğimizde (1) numaralı eşitlik ekonomiyi en basit bir biçimde ele alırken (2) ve (3) numaralı eşitlikler ekonomik yapının giderek karmaşılaşan özelliklerini hesaba katmaktadır.

Bir başka model, ekonomideki akımları izlemek amacıyla kurulabilir. Böyle bir modeli kurarken göz önünde tutulacak olan birimler ve işlemler önemlidir. GSYH, bir ülkede bir yıl içinde yaratılan akımların derlenmesinden oluştuğu için hesaba katılacak olan yalnızca akım değişkenlerdir. Stoklar ve stokların el değiştirmesi hesaplamalara katılmayacaktır. Hesaplara veya daha doğru-su modele sokulacak olan birimler hane halkları, işletmeler, devlet ve dış âlemdir.

İlk olarak 2002'de yayımlanan *Ekonomi Politikası*, bugüne kadar defalarca basıldı. Kitap, üniversitelerde ders kitabı olarak okutuldu, çeşitli mesleklere giriş sınavlarında temel soru kitapları arasında yer aldı. Yalnızca bir ders kitabı olmakla kalmadı, aynı zamanda ekonomi öğrenmek ve izlemek isteyenlerin de elkitabı haline geldi.

Bu kez kitap, güncel gelişmeleri de kapsayacak biçimde yeniden yazıldı. Kitabın eski baskılarından birini ellerinde bulunduranlar bu baskıyı alıp o eski kitapla karşılaştırdıklarında ekonomi politikasının nereden nereye geldiğini görebilecekler.

Kitap, bu yapıyla ekonomi ve işletme öğrencileri için olduğu kadar ekonomi konularını merak edenler için de vazgeçilmez bir başvuru kitabı olma özelliği taşıyor.

"Mahfi Eğilmez ve Ercan Kumcu makroiktisat teorilerinin Türkiye ekonomisi karşısında düştüğü boşlukları dolduran önemli bir kitap yazdılar... Ekonomi Politikası kitabını iktisat öğrencilerine ve ekonomiyle ilgilenen herkese hararetle tavsiye ediyorum."

Asaf Savaş Akat, Radikal Kitap

"Dr. Eğilmez ve Dr. Kumcu, Kadir Has Üniversitesi'nde Ekonomi Politikası dersi veriyorlar. Sadece üniversite öğrencilerinin değil, ekonomiye her ilgi duyanın yararlanabileceği, neyin ne olduğunu kolaylıkla anlayabileceği bir kitap yazdılar. Günümüzde ekonomide olan biteni daha iyi anlamak ve izlemek isteyenlere tavsiye ederim."

Güngör Uras, Milliyet

"Kitabı, ekonomiyi merak eden her seviyedeki insan çok rahatlıkla okuyup anlayabilir. Bu kitap bir yap-boz resmi olan ekonominin parçalarını öyle bir bütünlük içinde ele almış ki ana resimden hiç kopmuyorsunuz ve keyifle ekonomik analiz öğreniyor, hatta ekonomik analiz yapmaya bile başlıyorsunuz." Yaşar Erdinç, Akşam

www.remzi.com.tr

ISBN 978-975-14-1585-1

9 789751 415851